

Загальними вимогами до контролю технічного стану рульового керування при ТО є перевірка наявності всіх передбачених конструкцією автомобіля елементів, а також відсутності змін основних діагностичних параметрів.

Діагностування органів керування полягає у перевірках ступеня спрацьованості та люфтів сполучених деталей, відсутності деформації важелів і тяг, порушення регулювань. Максимальний поворот рульового колеса повинен обмежуватися лише пристроями, передбаченими конструкцією дорожнього транспортного засобу. Рульове колесо слід повертати, у двох протилежних. У момент досягнення зусилля на рульовому колесі 10 Н або початку повертання будь-якого з керованих коліс слід зафіксувати кути повороту рульового колеса. Фіксується також максимальне зусилля на рульовому колесі у всьому діапазоні кута повороту керованих коліс. Допускається визначати максимальне зусилля на автомобілі, що рухається зі швидкістю не більше 10 км/год. Значення сумарного кутового зазору в рульовому керуванні визначають як суму кутів повороту у протилежних напрямках. Різниця цих кутів не повинна перевищувати 20% більшого з них.

Перелік посилань

1. Діагностика легкових автомобілів : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищої освіти ЗВО / В. Д. Мигаль, М. Л. Шуляк, С. О. Гаврилов; Харків: Вид-во «Майдан», 2021. 267 с.
2. Теорія технічної експлуатації автомобілів: навч. посіб. / В. Д. Мигаль, А. Т. Лебедев, М. Л. Шуляк. Харків: Вид-во «Майдан», 2019. 276 с.

Кухаренко Володимир Миколайович, канд. техн. наук, доцент, професор, Харківський національний автомобільно-дорожній університет, kukharenkovn@gmail.com

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Використання штучного інтелекту виглядає випадковим, нерівним, нерівномірним, експериментальним і в основному керується окремими викладачами, хоча підтримується деякими загальноінституційними ініціативами. Процес використання ШІ іде дуже активно і він стане звичайною частиною вищої освіти. Ефективне та коректне використання ШІ залежить від наявності у навчальному закладі інструкцій та рекомендацій з використання ШІ та Кодексу етики ШІ студента та викладача.

Академічна неправомірна поведінка – це будь-яка поведінка, за допомогою якої студент отримує або намагається отримати несправедливу академічну перевагу чи вигоду, тим самим підриваючи цілісність навчального процесу. Інструменти ШІ прямо не згадуються в положеннях про порушення правил академічної поведінки, але їх використання може розглядатися як спроба отримати

несправедливу академічну перевагу, а також як несанкціонований спосіб виконання завдання чи оцінювання, доступ до веб-сайту, який заборонено, або інше, в залежності від конкретного випадку.

ШІ слід використовувати як допоміжний засіб, а не як заміну власної роботи студента. Заборонено [1]:

1. **Подання роботи, створеної штучним інтелектом, як власної.**
2. **Покладання виключно на ШІ для навчання:** використання ШІ як єдиного джерела інформації, що перешкоджає здатності критично мислити.
3. **Обхід можливостей для навчання:** використання штучного інтелекту, щоб уникнути роботи зі складним навчальним матеріалом або для обходу процесів навчання.
4. **Ігнорування обмежень штучного інтелекту:** переоцінка можливостей штучного інтелекту та відсутність перевірки точності його результатів.

При інтегруванні ШІ у курсову діяльність необхідно враховувати наслідки для конфіденційності. Існує кілька детекторів ШІ (GPTZero, Turnitin і AI Content Detector), але вони не захищені від помилок [2]. Викладачі не повинні використовувати ці інструменти для оцінювання будь-яких робіт студентів, які містять ім'я студента або будь-яку іншу особисту інформацію студента чи третіх осіб.

При використанні ШІ необхідно дотримуватись таких правил:

1. Використання інструментів ШІ вирішується на рівні курсу чи програми, і немає загальної заборони на використання інструментів ШІ під час викладання та навчання.
2. Якщо використання інструментів ШІ під час виконання курсових робіт було заборонено викладачем, використання цих інструментів вважатиметься академічним порушенням
3. Якщо використання генеративних інструментів ШІ не обговорювалося і не вказувалося викладачем, то це вважатиметься забороненим.
4. Студенти не повинні вважати, що всі доступні технології дозволені. Якщо вони не впевнені, чи дозволені інструменти ШІ, то повинні попросити свого викладача надати ясність і поради.
5. Викладачі та студенти можуть використовувати ШІ як частину навчання студентів. В цьому випадку викладачі повинні надати студентам чіткі вказівки щодо того, як їм дозволено працювати з інструментами.
6. Для збереження конфіденційності і безпеки необхідно [1]:
 - a. **Не повідомляйте конфіденційну інформацію** : уникайте введення особистої, фінансової або конфіденційної інформації в інструменти ШІ та уникайте підказок, які можуть вимагати розкриття таких деталей.
 - b. **Будьте в курсі політики щодо даних.**
 - c. **Будьте обережні з даними закладу.**

d. **Негайно повідомляйте про будь-які проблеми** з неправильним використанням даних або порушенням конфіденційності під час використання ШІ.

7. Академічну добросовісність пояснює ступінь участі ШІ у роботі. Необхідно [1]:

a. **Чітко вкажіть внески штучного інтелекту:** у тексті вказати, які частини були створені за допомогою ШІ.

b. **Надайте деталі про інструмент штучного інтелекту :** укажіть назву інструменту штучного інтелекту і версію, якщо є.

c. **Поясніть роль ШІ :** Коротко опишіть, як використовувався ШІ.

d. **Документуйте взаємодії ШІ для перегляду :** зберігайте нередагований запис (наприклад, знімок екрана) взаємодії ШІ, включно з поставленими запитаннями та отриманими відповідями.

e. **Визнайте ШІ, як звичайну довідку:** Визнайте використання інструментів ШІ у своєму завданні таким чином, щоб підтримувати академічну добросовісність. Це включає точні посилання на джерела штучного інтелекту, а не лише загальне згадування «AI» або «ChatGPT».

Розглянуті рекомендації з використання штучного інтелекту можуть бути використані як Кодекс етики штучного інтелекту студента кафедри. Для ефективного використання ШІ студентами та викладачами планується створити відповідні дистанційні курси і проводити поточні семінари.

Перелік посилань

1. James Hodgkinson. Learner Guidance for FE. 2024
<https://nationalcentreforai.jiscinvolve.org/wp/2024/01/18/generative-ai-student-guidance-for-fe/>

2. Thinking about ChatGPT? <https://academicintegrity.ubc.ca/chatgpt-faq/>

Абрамов Дмитрій Володимирович, д-р техн. наук, професор, Харківський національний автомобільно-дорожній університет, varan_mail@ukr.net

Савченко Ігор Олександрович, студент, Харківський національний автомобільно-дорожній університет

РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ВПЛИВУ ОКРЕМИХ ПАРАМЕТРІВ ПЛАЗМОВОГО РІЗАННЯ ЛИСТОВОГО МЕТАЛУ НА ЯКІСТЬ ВИГОТОВЛЕНИХ ДЕТАЛЕЙ

На якість виготовлення деталей з листового металу плазмовим різанням впливає правильність призначення місць входу та виходу струменю плазми у контур деталі, що виготовляється. Вхід плазмового струменю в контур деталі